

vstopaj, četrtak in sobota
izhajajo v velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vsa leta 8 gl. — k.
za pol leta . . . 4 . . .
za četrt leta . . . 2 . . . 20 . . .
Po pošti:
Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . .
za četrt leta 2 . . . 60 . . .
Vredniti in opraviti
je na stolnem trgu (Dum-
platz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD

Oznajila:
Za navadno dvestopno
vrsto se plačuje
6 kr. če se nalije 1 krat,
5 kr. če se nalije 2 krat,
4 kr. če se nalije 3 krat,
veče pismenke se plaču-
jejo po prostoru.

Za vsak tisk je plačat-
kolek (štampelj) za 30 k.
Izkopisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 132.

V Mariboru 11. novembra 1869.

Tečaj II.

Iz tržaške okolice 9. nov. [Izv. dop.]

Tržaški okoličani, ki v vedni nevarnosti stojimo, da se pogreznemo v italijanskem morju, enoglasno kličemo navdušeno: „Slava in Živel!“ štirskim poslancem, ki so Slovenijo in njene meje tako hrabro branili.

0 šentpeterskeje zaupnici g. dr. Zarniku.

Ljubljanski šentpeterci so g. dr. Zarniku dali zaupnico. To je 3. dan t. m. „Novice“ tako razkačilo, da so njih „zreli politiki“ pod klop vrgli ves „takt“, s katerim se tako radi pohvalijo. Kako bi si kdaj človek mislil, da se možje „premišljenega postopanja“ morejo tako spozabiti in brez okoliša vsemu svetu pripovedovati, kako jim zavistnost ude krči zaradi te neprijetne zaupnice, ki so jo rojaki dali dr. Zarniku že prvo leto njegovega deželnega poslanstva, torej še novaku med prvaki!

„Novicam“ je „Slov. Narod“ že odgovoril 6. dan t. m. Vendar je tej obrambi treba dostaviti še mnogo, česar ta list tedaj ni povedal, ker mu ni moglo biti znano.

Najprvo je v misel vzeti klubovo tajnost, da se že iz početka opraviči, kar pozneje pride na vrsto. „Novice“ pišejo: „sploh pa moramo opomniti, da ta predlog (kteri se je namreč po novinah razglasil za dr. Zarnikovo resolucijo), kar je nam znano, po klubovih pravilih celó ne bi smel razglasiti se, ker so vsi klubovi udje dvakrat kot „mož beseda“ obljubili, da ima to, kar se v klubu godi, tajno ostati.“ Uže 6. novembra je „Slov. Narod“ temu odgovoril: „o tej priliki se „Novice“ kot „mož beseda“ na prsi trkajo, pa brez vseh okolišev razlagajo celó kopico klubovih dogodkov in sklepov, ki bi menda tudi imeli tajni ostati.“ — Jaso je torej, da kar se zahteva od dr. Zarnika, to ne veže družih; kajti sicer bi se ne bilo moglo nikakor zgoditi, kar se je vendar zgodilo, ko so bili slovenski poslanci 3. septembra v Ljubljano prišli na posvetovanje, kako bi delovali v deželnem zboru. Tu se je bilo tudi v roko seglo, da ostane vse tajno, kar se je govorilo in sklepalo; vendar je naglo potem nekdo kot „mož beseda“ po nemških novinah vso tajnost raztrobil vsemu svetu, samo da so dunajski ministri naglo zvedeli, kaj Slovenci namenjajo v deželnem zboru početi. — Enako si je ljubljanske narodne večine klub med zborovanjem res trdno obetal molčečo tajnost; a vendar so po čitalnici te tajnosti na glas pripovedovali doprvaiki in drugi, kteri zdaj niti še doprvaiki niso. Pisatelj teh vrstic je slišal baš o resoluciji pri večerji se javno prepričati celó same deželne poslance. Tajnost se je torej samo obétala, a nikdo je ni čislal, od nikogar se po teh dokazih ni mogla v resnici zahtevati. Dr. Zarnik je videl in slišal, kako se godi, ter po pravici tožil: „početje našega kluba je tako znano, da je dalje zastoj molčati!“ Kdo je torej tajnosti raznašal?

„Novice“ hoté šentpeterskeje zaupnici vzeti ceno s tem, ker očitajo, da je razglašena brez podpisov. Zagotoviti jih smemo, da so pod njo res podpisani vsi največjaevnejši farani svetega Petra, ter ne moremo si kaj, da jih ne bi vprašali: če je navada zaupnice ali nezaupnice razglašati s podpisi, kako je to, da so nezaupnico dr. Klunu prinesle vse novine z „Novicami“ vred tudi brez podpisov? — To je tedaj prazna slama!

„Novice“ se dalje grozé: „drugi vzrok zaupnici, da je le „neustrašnej pogumnosti“ dr. Zarnika zahvaliti, da je deželni zbor vsaj malo ene resolucije prinesel, je spet resnici na ravnost vprek, ker zastran tega, da naj se resolucija sklene, v narodnem klubu nikoli ni bilo dvombe, nobenega vpiranja (?), zastran tega je bil ves klub ene misli (menda razen dr. Zarnika), prašalo se je le to, kakošna naj ona bo. — Za tretjo zaslugu povdarja zaupnica, da je bil dr. Zarnik edini, kteremu se je resolucija, po narodnem klubu sklenena, pretesna zdela. Al tudi to ni res, kajti tisti predlog, ki je bil po časniki razglašen za dr. Zarnikov predlog, ni bil od njega, ampak od dr. Koste, kteri ga je izdelal in v klubu nasvetoval; a dr. Zarnik je ta predlog še le potem za svojega pobral (sic!), ko ni bil v klubu sprejet in po dr. Kosti samem popuščén. — . . . Tudi to ni res, kar se v zaupnici med vrsticami, v „Slov. Nar.“ pa naravnost narodni večini očita, da iz zgolj bojazljivosti (o kteri ni nikjer nikakoršnega sledu čuti niti v obnašanju niti v govorih naših poslancev — glej stenograf. zapisnike) dr. Zarnikovega, prav za prav dr. Kostovega predloga ni sprejela.“ — Tako govóré „Novice.“ Da se razbistri, kje ter koliko je bilo bojazljivosti in pogumnosti, in kdo je pobíral, treba je dalje nazaj seči. Ako na dan pridejo stvari, o kterih bi se temu in temu koristneje zdelo molčati, pade krivica samo na tiste, kteri so krivi, da se to razjasnilo prisiljeno piše. Ko je „Slov. Narod“ zaupnico razglasil, premeténi „Tagblatt“ ni zinil besedice, premišljeno čakaje, kakor pajek muhe, kaj porekó „Novice“, ker se ni motil, da ne bodo mogle molčati. In kader so se oglasile, kakor „pesem otožnega samca strnada“: „predlog ni bil sprejet zato, ker v svoji drugi točki zahteva, naj se slovenski deli Koroškega in Štajerskega od teh dežel odtrgajo in s Kranjskim v novo državnopravno skupino z imenom „Slovenija“ združijo. Narodna večina nikakor ni prezirala želje in potrebe slovenskega naroda po združenju, katero jej je zmiram bilo in bode vzor, za kterim teží, in kteri je tudi izražen v resoluciji narodne večine; al ona je morala tudi pripoznati, da kaj takega zahtevati deželni zbor kranjski po svoji sedanjí ustavi, po svoji sedanjí kompetenciji nima pravice, tako malo, kot bi smel koroški ali štajerski zbor zahtevati kosove kranjske ali goriške zemlje; ona se je morala nadalje ozirati na Čehe in Poljake, ki za zdaj še ne pritrjujejo načelu, da bi se historijske dežele po narodnosti trgale, ki tedaj ne bi podpirali zdaj pri nas, kar pri sebi nečejo. Kaj bi nam pa tak sklep pomagal, ki ne nasprotuje samo Nemcem, ampak tudi Čehom in Poljakom, to zrelemu politiku ni težko presoditi“ — naglo je „Tagblatt“ iz grna planil in zakričal: „to je torej tista grozna resolucija, katero dr. Toman v gubánuh svoje toge prinese v državni zbor! To je tista miš, katero so rodili stokajóči taborji! In to se čita v „Novicah“, ktere so toliko tiskarskega črnila potratile za taborske govore! Mi potrjujemo samo to, da je razbita ladija „Slovenija“, ktera je tako ponosno plavala z vižmarskega taborja!“ — Tako se je smijal „Tagblatt“, in ali se morejo „Novice“ pripogniti po kamen, da bi ga vanj vrgle?

Zdaj najprvo nekoliko besedic o pogumnosti in bojazljivosti.

Čudno se nam zdi, kako se more zakrivati stvar, ktera je znana dalje, nego samo po Ljubljani; kajti štajerski poslanci menda še vendar niso pozabili, kako je bil nekdo iz Ljubljane v Gradec prišel, ter jih razgovarjal,

Listek.

Balkanski poluotok.

Zemljepisne in najnovejše zgodovinske črtice o balkanskem ali grško-turškem poluotoku, spisal M. Mihaeljev.

(Dalje)

Za kret častni, kiem se kreti,
Za kret častni i slobodu slatnu.
Iv. Mažuranić.

Grška uporna vojna 1821—1827

I.

Po kratkem zemljepisnem in statističnem obrisu balkanskega poluotoka kakor smo ga bili ponudili v prejšnjih listih, prestopimo k zgodovini grškega odpada od Turkov. Ono isto leto ko je mogočni Napoleon I. (1821 l. 5. maja) za svoje vojske očarovalne oči na otoku sv. Helene za vselej zatisnil, ko je začelo po španjskem in laškem poluotoku vreti, zbudili so se in vzdignili tudi Grki proti trinoški turški vladi ter vsi krščanski narodi so se z sočutnim srcem veselili njih poguma in njih zmag, ter obžalovali njih zgube. Navadno imenujejo krščanske prebivalce balkanskega poluotoka ali turškega carstva z občnim imenom Grke, (ter ločijo od njih le Armence), ti Grki pa vendar niso razun prav male izjemke nikakoršni pravi Grki, t. j. potomci starih Helenov. Prebivalci podonavskih knjezevin Rumunske ali Valahije in Moldavije so Romani, zmešani s slovansko krvjo; Srbi, Bolgari, Črnogorci, Bošnjaki, Hercegovci, itd. so Slovani; večidel prebivalcev stare Grecije so Slovani ali Albanci, in najmanj je potomcev starih Helenov. Turški jarem je tlačil Grke deloma že z navadnimi, nedosegljivimi, prekomernimi davki, še bolj pa s tem ker so turški paše in age ljudstvo na svojo roko odirali, tako da je bil njih nasilstvu vedno življenje, premoženje in poštenje možkih, pa še bolj žen in deklic v nevarnosti. Zraven tega so bili poniževalni zakoni za krist-

jane*) (med drugimi so jim bile prepovedane n. p. nekatere barve in nošnje, jahati na konju, zvonove rabiti, križi na cerkvah ali očitnih krajih, vsakega srečajočega Turka počastiti, se mu klanjati itd.). Vender so nekateri posamezni okraji n. pr. Atene, predgorje (nós) Athos, večidel otokov vživali neko svobodo, deloma so se skoraj samostalno vladali, odrajoyáje le odločene davke. Mnogi Grki so služili kot tajniki, zdravniki in diplomati v sultanovih in paševih službah, pati so s svojimi rojaki hujše ravnali, kakor sami Turki. Da je krščansko ljudstvo svojo žalostno osodo bridko občutiti moralo, to je tem bolj naravno, ker jim niso še iz spomina zginili časi grškega carstva. Nada, da se bodo vendar enkrat od Turkov osvobodili, izustila se je v prerokovanjih, ktera so se med ljudstvom širila in krog in krog odmevala; čedalje bolj hirajoče osmansko carstvo je ona prerokovanja potrjevalo. Osmanska moč je omajal v svojem stožeru (temelju) že slavni vojvoda Evgen, in premda je avstrijski cesar (tedaj rimsko-nemški imenovan) od Evgena zaznamovano pot, ktera je imela carstvo do črnega morja razširiti, zapustil ter je na ta način Turkom zopet h moči priti pustil, silila je Ruska od Petra velikega sem tem bolj odločno proti črnemu morju, ktero je tako rekoč ključ do male Azije in podonavskih pokrajin. Rusija je časoma svoje meje na turške stroške raztegnila na ustje reke Kubana, Dona, Dnjepra, Dnejstra, do Pruta in Donave; v Aziji čez Kaukaz, do Faza in Kura, ter je s sleherno vojno Turčijo čedalje bolj slabila. Ruska, podvrgnovši si krimsko Tatara je vojaški turški sili neozdravljiv udarec zadala, kajti z njimi je Turčija zgubila ono lahko konjištvo, ktero se je dotihmal s krdeli ruskih Kozakov meriti moglo; tudi popred tako strahovita janičarska pehota se je čedalje bolj morala novi taktiki in oboroženju ruske vojske umikati, in poskušnja turško vojsko po krščansko-evropskem kopitu preustrojiti, je stala 1807 sultanu Solimanu III. prestol in življenje.

*) Ti poniževalni zakoni so se zarad fanatične divjosti plemenitih in nižjih Turkov strogo izvrševali.

da ne bi v zbor prinesli interpelacije. V ljubljanskega deželnega zbora steno-grafskih zapisnikov, na katere se „Novice“ opirajo, tega pač nikjer ni čitati; politikom „minorum gentium“ tudi ne pristoji sodba, ali je to bila zrela politika, ali kaj drugega, ker niso „bog zna, kako učeni“. Nasvetu dr. Zarnika, da se v deželni odbor uvede slovensčina, ustavljali so se v narodnem klubu najbolj gg. dr. Kosta (energično), dr. Bleiweis in Svetec, rekoč, da bi se stvar odložila za drugo leto, in izrekla zdaj samo želja. Narodni deželni uradniki so že pripovedovali, kako nemškutarji poskakujejo, ker jim je znano, (kje je bila o tej priliki tajnost?), da ne zmore dr. Zarnikov nasvet, kateri bi tudi bil padel gotovo, da niso z njim potegnili poslanci dr. Razlag, Ravnikar, Pintar in Kotnik.

Dr. Zarnik je dalje hotel, da se organizacija v bolnici že letos napravi; ustavljala sta se zopet dr. Kosta in Svetec, kterima se je potem bil tudi pridružil dr. Bleiweis, ki je naposled vendar svetoval, naj se o tem prihodnje leto prinese črtež.

O zbornih zapisnikih je g. Kreč vprašal, v katerem jeziku mu jih je delati? Dr. Bleiweis in dr. Kosta odgovorita, da samo v slovenskem; a kader je minister zagrmel z Dunaja, takoj so bili pripravljeni za nemški zapisnik vsi razen dr. Zarnika, kateri jim je rekel: „iz stvari, pozneje premišljene, poprej storjene, deželnemu zboru so mnoge blamaže rojene!“ Zatorej v sejo, v kateri se je narodna večina udala nemškemu zapisniku, dr. Zarnik ni hotel priti. Tedaj kdo je bil pogumen, tudi politiki „minorum gentium“ jasno vidimo. Zdaj pregledimo, kdo je pobiral, ali drugače povedano: čegava je tista resolucija, katero je „Slov. Narod“ razglasil za dr. Zarnikovo, a „Novice“ za dr. Kostino?

Že 3. septembra pri shodu slovenskih poslancev se je bilo sklenilo, do začetka deželnih zborov izdelati resolucijo, ktera se potem iz Ljubljane pošlje Štircem in Goričanom. To je bilo naloženo gg. dr. Bleiweisu, dr. Kosti in Svetcu. Ako tudi so ti možje delavni, vendar ni bil storil nobeden črtece. Ko se je pričel deželni zbor, iz konca v narodnem klubu o resoluciji ni bilo govora zaradi važnih vzrokov. Pozneje v klubu dr. Bleiweis nasvetuje, da se izbere poseben oddelek in resoluciji osnuje črtež. Izvoljeni so bili gg. dr. Razlag, dr. Zarnik, Svetec in Pintar, med kterimi je bilo delo izročeno dr. Zarniku in Svetcu. Dopržita in vsak svojo resolucijo prineseta v klub, v katerem dr. Tomana zaradi bolezni takrat ni bilo v seji. Dr. Zarnik je Svetčev motivacijo po polnem odobril vso, raven samo ene točke, v katero je hotel imeti dostavek: „Slovenija bode jéz vedno rastočemu italijanstvu“, a resolucijo mu je zavrzel vso, ker besede „Slovenija“ nikjer ni imela v sebi, in priporočal je svojo, ktera je ta:

a. Vse tiste okrajine, koder prebiva slovenski narod, izrekoma: štiriska in koroška vojvodina, mejna grofina Istra in tržaška zemlja ter vsa poknežena goriška grofina z Gradiško vred naj se s kranjsko vojvodino združijo v celoto, imenovana „kronovina Slovenija“.

b. Pričotku, sezajočemu v kranjsko deželo, znanemu po imenu: žumberke stótnje in Marijin dol zdaj razpuščenega ogulinskega graničarskega polka naj bode na izvoljo dano, združiti se z novo kronovino.

c. Samouprave te nove kronovine „Slovenija“ je tako razširiti, da se oblasti državnega zbora odvzame ter izroči ljubljanskemu glavnemu deželnemu zboru vse, kar spada k pravosodju, bogočastju in nauku ter k vsej upravi.

č. Deželna zbora poknežene goriške grofvine in Gradiške ter mejne grofvine in Gradiške ter mejne grofvine Istre samostojno razpravljata in sklepata o vsem, kar ne spada v oblast državnega ali glavnega ljubljanskega deželnega zbora.

d. Volitveni red o zastopu glavnega ljubljanskega deželnega zbora je na svobodoljubnej podlogi tako prenarediti, da se dozdani interesni zastop premeni v pravi ljudski zastop.

e. Edini ljubljanski glavni deželni zbor sklepa o volitvah v državni zbor (Konec prih.)

Njegov naslednik Mahmud II. je odstopil sicer v bukreškem miru le malo pokrajino, pa Ruska je vedela skrbeti za to, da si je čez Turčijo neko moč prisvojila. Ruska je vzela podonavske, Turški poplatne knježevine v svojo zaščito, posebno pa je zadobila v kutčukajnardskem miru 1774 in v vsakem pozneje sklenenem miru potrjeno pravo ruskega cara, vsled kterega on za to čuje, da pravoslavna ali grška-nezedinjena cerkev na Turškem nobene škode in krivice ne trpi. S tem pravom se je pa ruski car Grkom kot naravni branitelj pokazal, ter je tako on sam, kader se mu je ugodno dozdevalo, povod našel, s kterim je Turško zgrabil in jej nov udarec zadal. Kako nek bi se bili surovi, fanatični Turki zdrževati mogli, da bi kristijanom ne bili nobene silovitosti storili, silovitosti, kterim so se že davno privadili? Ruska je v svojih vojnah vselej Grke proti Turkom k ustaji pozvala, 1770 celo peloponežke, ali v miru pa se ni na nje mnogo ozirala, prepustivši jih zopet turški milosti in nemilosti. Zarad njih upora so se potem Turki prav okrutno maščevali, pa to maščevanje je činilo, da so jih Grki še bolj mrzili, ter so se vedno rešenja od bodočnosti nadejali, s katero so jih ruski opravniki tešili.

Ruski dvor je vedno svoje sočutje do Grkov, svojih sovernih bratov, pokazoval; (temu so pričla posebno Jeruzalem, Athos in v obče grške cerkve in samostani).

Napoleon I. je prav dobro spoznal, da bode Ruska z pomočjo krščanskih prebivalcev Turčijo s časoma razdrobila, tako, kakor n. pr. drevesne korenike polagoma zidovje raznesejo; ter je Italijo, Dalmacijo in jonske otoke v svojo oblast dobivši odločil, da bode on sam Turke iz Evrope iztirjal. Ali ker je potreboval Rusko še nekaj časa proti Angleški in Avstriji, je prepustil Turčijo Skanderu I. in po njegovem padcu je zadobila Ruska odločno prevago v Evropi. Zarad tega so Grki svoje nade zopet le v Petrovgrad obračali, in precej po drugem pariškem miru se je neko društvo „heterija“(*), t. j. grška

*) iz grške besede *heteros*, *heteria* = drug, tovariš; društvo, tovarišja. Pis.

Govor poslanca Hermana

o direktnih volitvah v 14. seji 11. oktobra.

(Dalje.)

Kdo se ne spominja liberalnega strahu zaradi trojgrofenskega ministerstva, in g. dr. Rechbauer, kteremu strah še zdaj po udih tiči, nedavno še je Nemcem prisvajal zaslugo, da so nas rešili tega strašnega ministerstva. Prav ima, fevdalni grof ni umel vladanja, kajti on je dal samo enega vrednika, ki je že predaleč skakal čez ojnice, na 14 dni zapreti. Naše liberalno doktorsko in meščansko ministerstvo že svojo stvar bolje razumeva, kajti ono je Čehom zato, da vsako leto 63 milijonov na Dunaj pošiljajo, za teh dveh let naše svobode 60 let sedéza in 60.000 gold. globnega platéza ustavoverno apliciralo. Liberalni časniki sicer tega niso nikdar grajali, pa to si tudi lahko razlagam, saj je vse to veljalo samo Čehom, in potem so imeli preveč opravka z Barbaro Ubrykovo in linškim škofom, in jaz morem le toliko opomniti, da mora to biti krasna rešitev, ki so jo nam tu Nemci napravili.

Sploh pa sam ne vem, kaj Čehi prav za prav hoté (veselost). Jim je že prav, če se z njimi z grdo postopa, zakaj pa ne marajo za novo-erarične svoboščine. Če n. pr. po Šmerlingovem volilnem redu 15.000 revnih nemških prebivalcev Rudogorskih voli toliko poslancev, kakor 92.000 Čehov v premožnih krajih, to pač nič slabega ni — za Nemce namreč, in državni zbor je imel čisto prav, ko je posadno stanje za česko deželo potrdil.

Oni Nemec tudi brčkone ni bil svoji stvari kos, ko je v svoji v Berlinu izdani brošuri „Oesterreichisches“ o Belkrediju tako-le pisal: „Belkredi je bil nastopil edino pravo pot, Belkredi je bil eden izmed najžlahtnejših duš in najčistejših političnih značajev, kolikor jih more avstrijska zgodovina navedati. Mnogo, sovražno, hinavsko in zaničljivo soga grdile vsakdanje duše, kterih šolski modrosti splošna sprava ni bila po volji, grdili so ga ljudje, kterim je gnjusoba vsak neomadeževan značaj, zlasti pa v ministerstvu, grdili nasprotniki iz vseh taborišč, posebno pa birokracija, in odvetniki ter bilježniki so le species birokracije. Res je to, Belkredi ni bil prijatelj birokraciji, torej tudi ne prijatelj našim liberalcem; ali on je imel še drugo veliko napako in sicer to, da Slovanov ni pritiskal k steni.“

Vse to pa ne more motiti naših tako imenovanih liberalcev, da ne bi rekali, ka smo v Avstriji strahovito svobodni, svobodnejši še, kakor je Anglija. Nam nič mar, če se ti gospodje med seboj za nos vodijo — mi jim itak ne verjamemo, kajti kar oni hvalijo, je gotovo slabo, in kar oni visoko povzdigujejo, to moramo mi sprejemati s posebno previdnostjo. Torej morebiti tudi Čehi niso tako nevkretni, in ustava brčkone tudi ni tako izvrstna, ker se je ti gospodje tako trdovratno držé!

Tako imenovani liberalci mislijo, da vsega tega ni na svetu, o čemur oni nič ne vedó, za to pa, da je mnogo tacega, o čemur ničesar ne vedó, skrbé že njih časniki „Tagespost“, „Presse“ itd. (veselost), kteri slepečo vez bralcu vežejo okolo očesa, kteri resnico tako lepo pokrivajo in marsikaj ter marsikaj za vselej prevpijejo. Tem listom ni za omiko, bog obvaruj, kajti to bi bila ravno nevarnost in marsikter mojih rojakov, ki te časnike bere, sodil bi drugače, ko bi bili ti organi pravičnejši; ali ne dá se zagovarjati, da taki časniki še kacemu možu očitajo, da pospešuje ljudsko neumnost.

(Po kratkem razgovoru s nevoljnim deželnim glavarjem g. Herman dalje govori tako-le:)

Res ima v Avstriji nekoliko svoboščin, ali to le za nektare gospode in ti so vso svobodo tako zase vzeli v posest, da drugim nič več ne ostaja. Celo zaukazati nam hoté, kam naj gledamo. Pravijo, da gledamo proti vzhodu; zakaj pa ne? Saj vendar drugi gledajo proti zahodu (veselost). Mi hočemo ustanoviti novo državo, pravijo. G. sekcijski predstojnik Waser pa nam ni povedal, da bi bila ta država za nas kaj slabega, če bi pa bila za nas koristna, zakaj bi je ne napravljali? Mi smo denes to državo postavili na dnevni red, državo slovensko, ono državo, za katero je g. sekcijski predstojnik sam peticioniral, ko je pod-

omladina, osnovala po načinu, kakor so osnovali Nemci svoje „Tugendbunde“ proti Napoleonu.

Njeni utemeljitelj je bil ruski minister Kapo d' Istria, (on se je sam Kabodistria pisal), njeni tobožni namen je bil pospešiti omiko med Grki, ali v resnici je bilo le politično skrivno društvo, ki je imelo namen, zaslužnjene kristijane turškega jarma osvoboditi; ta družba se je v kratkem razširila od Pruta tje proti jugu do Mореja in čez vse grške otoke. Ustajo je pričel v januarju 1821 neki posestnik Wladimiresko v Rumunjski, bivši ruski častnik, kteri pa še nek ni bil v zvezi z omenjeno „heterijo“.

Povod je dal ustaji ravno od porte*) naimenovani gospodar Kalimabi, kterega so se Rumuni po pravici bali, da jih bode odiral, kakor so jih po navadi prejšnji gospodarji precej po njih naimenovanji odirali, da so s svotami s silovitostjo pridobljenimi turške paše podkupili, odškodovaje si na ta način pot do „hospodarstva“. Wladimireskovo krdelo se je narastlo na 4000 mož, ter grški omladini se je ta trenotek ugoden dozdeval planiti nad Turke. Omladina je tako-le računila: „Vsi krščanski prebivalci, kterih je kot lista in trave, — bodo proti Turkom vstali, in ker jih je na številu trikrat več, mora ustaja vspeti in to tem ložje, ker celo mohamedanski Bošnjaki in Arabasi ravno tako kot Grki Turke mrzijo; janinski paša se je ravno očitno porti vpiral, ter je s krščanskimi hribovci etolske pokrajine, s Suljoti v zvezo stopil. Tedaj ne bode težko nad raztresene Turke po pokrajinah planiti, slab ali celo nič utrjena mesta obleči, veliko vojsko zbrati, ter z njo na Carigrad vdariti, kteri premagati bode mogoče s pomočjo v mestu mnogo-brojno bivajočih Grkov.“

Pa žalibog so se preračunili. Škander Ypsilanti, s starogrško komensko rodbino soroden fanarijot, (Grk žlahtnega stanu, stanujoč v Carigradu)

**) „Visoka porta“ ali le samo „porta“ se imenuje turško carstvo; na grbu turškega poročnika (konsula) na Reki in v Trstu se bere: „otomanska (osmanska) porta“, ali po nemško: Osmanische Pforte, porta ottomana, (laško). Pis.

pisal peticijo 20.000, ko je pri fanatiziranih kaplanih in župnikih havziral, da bi le prišel v deželni zbor. Ali lepo ni od njega, da hoče zdaj nas prepoditi, ko je na plečah slovenskih postal sekcijski predstojnik. Mislim, če kdaj pride do tega, da pač krepelci ne bodo rastle samo za nas, in Slovenci bodo vsaj tako pametni, da jih bodo onim nakladali, ki so jih zaslužili (nemir in sikanje). Ona stran (levica) je indirektno šuntala ljudstvo k javnemu posilju proti nam (klici: kje?) in onega gospoda odgovornega delamo za to, ko bi se nam kedaj kaj pripetilo. Žalostno je, če pravnik (justizmann) iz ministerstva pravice sme ktero ljudstvo tako žaliti. (Nemir in klici: k redu!) Če se tako postopa, če se pravici in postavi tako s pestjo v obraz bije, kakor je to nedavno storil deželni odbor odgovarjaje na mojo interpelacijo, če se k vsemu temu še „bravo“ kliče, potem gospoda moja, nikar ne tirjajte od nas, da bi se navduševali za vašo ustavo.

Mi Vam radi damo Vašo svobodo in ustavo, in drugega od Vas ne tirjamo, kakor da nas pustite oditi in nam daste mir. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Ljubljane 8. novembra. [Izv. dop.] Zdaj ko prinašajo novine vest, da so vjeli v Dalmaciji nekega človeka, ki se je sam izdal za sina znanege Luka Vukalovića, se spominjamo, da je 18. sept. t. l., ko je bila napravila naša čitalnica na čast dež. poslancem veselico, silil nekdo priti v čitalnično dvorano. Ker je bil jako slabo opravljen, se mu vhod ni dopustil, pravil nam je pa pozneje, da je Vukalović, ter da je hodil ravnokar po družih slovaških deželah in bil tudi na Francoskem, pa da se mu ni nikjer zabranjeval vstop k narodnim veselicam. Ker je mož, kakor na tihem prišel, ravno tako čisto tiho zopet zginil iz Ljubljane, smo si mislili, da mora biti to kak navaden postopač in do zdaj se nikjer ni več govorilo o njem; radovedno se pa zdaj poprašujemo, kaj je bilo z njim, kam je odšel in kdo je zadnji ž njim govoril. —

Nedavno je iskalo zavarovalno društvo „Hasa“ zdravnika, ki bi preiskaval zdravje tistih ljudi, kateri bi si hoteli zavarovati svoje življenje pri tem društvu iz Kranjskega. Obrnilo se je vodstvo do nekega tukaj dobro znanega konšt. doktorja (advokata), da bi pozvedal in društvu poročal o tej stvari. Kakor se navadno spominja najpoprej svoj svojega (konstitucionalnega), tako je tudi ta doktor jel najpoprej popraševati o dr. Keesbacherji; a kaj je bil rezultat? Dr. Keesbacher se ni mogel priporočiti. Vsi njegovi kolegi (med njimi večina konstitucionalnih) so izrekli, da ima v medicinskem znanju le malo teoretične vednosti, praktične pa čisto nič. Tako je ostal ta pot „Tagblattov“ sodelovalec na suhem. Ker bi pa ljublj. renegati in birokrati radi videli, da bi še dalje ostal „ad majorem Germaniae gloriam“ v Ljubljani in se bojé, da bi zaradi nevednosti slov. jezika moral na zadnje vendarle zapustiti svoje blazne v dež. bolnici, ter da bi se njegova res na smešen način pridobljena spričevala glede znanosti slovenščine znala djati malo na tehtnico, se tolažijo vsak dan s kako novo iznajdbo. Lansko leto so mislili spraviti v pokojni stan mirnega zdravniškega svetovalca dra. Andrioli-ja in „podariti“ Keesbacherju najvišjo medicinsko službo na Kranjskem; letos zopet, ker se jim noče zgoditi po volji prvo, jeli so brcati v kot mestnega fisikusa Coloretto-ta, da bi si vsaj zagotovili in ohranili ovaduškega si prijatelja. Čudno da tako dobro diši dr. Keesbacher-ju schweinlandska hrana!

Kakor več predlogov dež. odbora, čakati bo moralo, ker so boječi dunajski ministri zaprli dež. zbor pred odločnim časom, za eno leto tudi vredjenje dež. muzeja. Kustos (Dežmanu) so mislili povikšati plačo za par gold.; zdaj je imel okoli 400 gld. — Kader pride na vrsto to obravnavanje, ne zabijo naj povzdigniti naši poslanci svojega glasa za to, da bo varuh te naprave v tistih urah, kader sme vsakdo dohajati v muzej, vsaj včasih nazoč; saj so to samo štiri ure na teden. Dozdaj nismo videli v mrtvih zverinjah nikoli drugega varuha, nego nekega malo priljudnega hlapca, ki bi ne mogel nikomur nič razjasniti, če bi se človek tudi drznil poprašati ga

general v ruski službi, in neki drugi fanarjot Kantakuzeno, prestopijo z 30 oboroženimi Grki rusko mejo, ter kličejo v Jašu vse kristijane na boj, da bi za uselej otrešli in strli turški sramotepolni jarem. V Jašu in Galacu pomorijo precej nekoliko stotin Turkov, ali malo občutljivi, surovi kmetje se ne udeležijo nstaje, kakor niti njih gospóda, razkošni Bojari. Ypsilanti je zbral komaj 5000 mož, je dal sicer nepokornega Wladimireska ustreliti, pa v turški mezdí stoječi Arbanasi niso hoteli k njemu prestopiti, ter spoznavši nemogočnost, da bi se zamogli Grki osvoboditi, prosí ponižno ruskega cara, Škandra I., za pomoč.

Ali on jo naravnost in sicer z ostro besedo odreče, kajti ravno so bili na ljubljanskem shodu (od januarja do marca 1821) ponti v Španiji in na Laškem obsojeni, ter evropski samodržci so se vnovič dogovorili, da hočejo z vzajemno pomočjo vsako rovarsko gibanje zatreti, in kot takošno so imeli tudi grško-krščansko ustajo. Ustaja je bila tedaj lahko in brzo zatrta; Turki so uporna krdela posekali, (junija 1821; 19. t. m. je bilo pri Dragošanu tako imenovano sv. krdelo uničeno; okoli 300 grških mladeničev je za vero in dom junaške smrti umrlo, kateri so se večidel na nemških vseučiliščih učili, kajti . . . mrijeti za slobodu zlatnu i Hristovu vjero svetu težko nije, tko se za nje bije“.)

Ypsilanti je srečno v Erdeljsko pobegnil, ter je bil na povelje avstrijske vlade do 1827 l. na gorski munkački *) trdnjavi, da bi svojo pregreho premišljeval (!) v strogem zaporu. (Dalje prih.)

*) Munkacz (Munkač), mestice z neko trdnjavo, stoji v komitatu (županiji) enakega imena na Latorci, nekem dotoku reke Bodroga, ki je zopet dotok Tise (Theis) in ta zopet Donave; reka Bodrog se zliva pri vinski-znamenitem mestu „Tokaj“ v Tiso.

kaj. Tudi naj bi se skrbelo, da bi se napravili napisi, ki bi se nalepljali na vrata, kader se zaradi slabega vremena sobane ne bodo odprle, da ne bodo ljudje čakali celo uro in potem še morali iti domu, predno so kaj videli. — Včeraj so peljali iz ljublj. vojaških magacinov na kolodvor več voz kocov, ki so bili menda namenjeni ces. armadi v Dalmacijo. Prezgodaj ti koci ravno ne bodo prišli v Dalmacijo.

Iz Maribora, 5. nov. [Izv. dop.] (Novice. Goriški zbor. Slovenski program. Nasvet.) Stare „Novice“ so znašle novo pravilo vsem časnikarskim dopisovalcem veléče, naj vsaki svoje ime podpiše. Mi vsak dan čitamo imenitnejše liste vsakoršnih raznih jezikov in narodov, pa imen nismo našli nikjer podpisanih. „Kölnische Zeitung“ n. pr., „Allgemeine.“ „Vedomosti“, „Politik“, tudi bečki listi itd. — vsi „tutti quanti“ so brez podpisov. Ako bi „Novice“, predno so tako zahtevanje izblebetale, bile v svoje lastne predele pogledale, kjer so redko kedaj dopisi z imeni podpisani, ako bi ljubezne „Novice“ bile premislile, ka niti njih lastni faktiški vrednik na listu ni zaznamenovan, gotovo bi bile modrijanski molčale in si lastno sramoto in debelo blamažo prihranile. — Kaj nepremišljenost parlamentarna zlega naredi, to smo v veliko žalost v goriškem zboru morali videti. Takega nespametnega in breztačnega prizora se v pisani parlamentarni dobi avstrijski ne spominamo. Nasprotniku, ki nas za boljše drži nego v resnici smo, krinko z oči po vsej sili strgati in vso svojo slabost očito in pred celim svetom odkrivati in razkričati, zares, k temu je več nego ovčarske priprostosti treba. Z rdečico nas je čitanje tega škandala obilo. Kam se je narodna reč zavozila? Kako se še morejo nekteri nadejati poštovanja od nasprotne strani? Kako morejo od nas mlajših tirjati, naj jih na njih „mogočno“ besedo ubogamo, naj jih celó posnemamo? Imejte vsaj vsmiljenje z našim narodom, ktereга pred svetom blamujete!

Slovenski program se vedno bolj čisti in razjasnjuje. Da po „ustavnem“⁷ poti t. j. po oni ustavi, kakor je Nemci tolmače, namreč po psevdoustavnem poti ne pridemo naprej, o tem je škoda še več besedi trositi. Naš pot ne more drugi biti nego postavni, t. j. po prošnji svitlemu Veličanstvu. In da je taka prošnja tudi ustavno dovoljena, to je gotovo. Enkrat smo že prosili, ali spodletelo nam je; prosimo zopet in zopet; na zadnje mora uspeh imeti. To pa je čisto gotovo in odgovor g. Possingerja, namestnikovega zastopnika v Lvovu, kaže jasno, da se edinodušnemu in krepkemu zahtevanju vlada udati hoče, ker mora. Kje pa je pri nas one edinsti slovenskih poslancev najti? Gospóda, pri sebi začnimo enkrat, in potem bode vlada morala tudi začeti; kajti takó stvari ne mogó ostati, kakor so zdaj. Vesele prikazni vedno večega vzbujanja pri naših ljudeh so zaupnice, ki se našim vrlim štajerskim in goriškima dvema poslancema javno pošiljajo. Le naprej takó! Povsod, kjer nas je le peščica, dramimo se ter pokažimo očito, da še živijo vrlí sinovi Slovenije. Zdaj, ko se v Avstriji takoznamenite premembe pripravljajo, za pečko čepeti in po polhovo pospavati, bi bila kratkovidnost, bi bil narodni samomor. Dnešnji dan velja bolj nego kdaj pri-slovica našega prostega naroda: „Korajža velja!“

Od Mure, 7. nov. [Izv. dop.] „Slepca batino v ruke“, tako sem slišal pred več leti, ko so jeli ljudje za denar kartati, kateri kart prav poznali niso, a menje še dotično igro razumeli, in so toraj bili na kvari. Ravno tako bi se te besede tudi dandenašnji marsikje upotrebiti in uvesti mogle, ker vidimo tu in tam ljudi v službi, kterež celo dorasli niso, in se na njo umó, kakor zajec na boben.

Ko je 11. okt., popoldan okoli treh, v Klučarovcih pri Kardinarovi hiši začelo goreti, in je v hipu cela rajda — šest hiš do Erliha bila v plamenu, in je ljudstvo, ki je na pomoč priteklo, branilo, kar se je le dalo, da ogenj ni dalje segal, pridejo tudi žandarji, se ve le parado delat, in skoraj bi rekel ljudi pri delu motit, ker od ognjegasenja malo ali nič ne zastopijo, ampak le zdražbe narejajo, ker niso naši, in nas ne zastopijo.

Taka je tudi pri buri v Veržejih, jez (Wasserwehr) se dela in vodi Muri novo korito nareja, pa kaj pomaga, ker se dela napačno. Za zdaj delo vodi nek vajenec Placer po imenu, rodom Tirolec, ki niti ne zastopi našega jezika, niti je za omenjeno delo sposoben, ampak le praktikuje, Bogu dragi dan krati, deželi stroške nareja, hasna pa malo. Naj pride komisija, in videla bo, da je vso delo večidel le otročarija brez vspeha po Muri splavalo, ker gradove brez pameti trdoglavo na vodi narejati, je ravno tako nespametno, ko v zraku; zdrav razum je povsod potreben, tudi tam, kjer se imajo teoretične vednosti v praktiki pokazati.

Ljudje, ki so pri vodi dorasli in si že marsikteri seženj zemlje z lastnim žuljem in jezom oteli, tudi vedo kaj povedati, pa kako se hočejo z gospodom zastopiti, ki ne razumi njih jezika, niti oni njihovega. Ali v tej struki nenaam naših sposobnih ljudi? Buranje že nareja to leto do 8000 gld. stroškov, in kakov je hasen?

Nasproti je pa ta gospod neki enega Veržejskega tržana celom z besedo smrkavec krstil, in ko ga tržan zavrne, da kaj takega je on sam, ki tako neotesano njega pita z nespodobno besedo, koja se za izobražene ljudi ne pristoji, ga pa neki hoče zdaj tožiti in satisfakcije iskati.

Ali so taki izgledi nemške kulture in učenosti, koja hočejo nam vsiliti in nas tako osrečiti?

Politični razgled.

Iz dalmatinskega bojišča v poslednjih dneh ni prišlo posebnih novic. Iz poročil posnemljemo le, da cesarska vojska nevsmiljeno požiga. Več sel in krajev je palo ognju in požaru v plen. Poznejše preiskave bodo pokazale, ali je tako postopanje ubogim zapeljanim in prenagljenim Bokeljem nasproti vse skozi silno bilo, ali ne. Da pa že zdaj ne zbuja nevolje ne samo med Slovani, temuč celo med Magjari kaže to, da je v ogerskem zboru spregovoril poslanec Simoni in priporočal človeško ravnanje c. kr. vojski

Južni kraj je sicer večidel v rokah cesarske vojske, a upor tem bolj gori v severu v Krivošiji in okrog Rianza. „N. fr. Pr.“ piše, da se je tudi iz Dunaja (?) ukazalo vojaškimi diktatorjem naj bodo z obežanjem in požiganjem bolj varčni.

Poljaki v gališkem zboru so se dali svojemu deželnemu maršalu pogovoriti in so volili, ter voljeni prevzeli volitve v državni zbor.

Velik nemir je zadnje dni naredila novica, da je italijanski kralj Viktor Emanuel na smrt zbolel. Ko bi se pripetilo, da umrje, utegnile bi priti velike prekucije v Italiji, ki bi gotovo imele velik vpliv na evropske zadeve. Med drugimi strankami, ki bi skušale spremembo porabiti, bili bi gotovo v prvi vrsti italijški republikanci, ki so že do zdaj vsa tla za zvoje težnje pripravili.

V Parizu je zdaj dnevni junak znani časnikar Rochefort, kateri se ponuja volilcev za „revolucijskega kandidata“ in bo de tudi najbrž voljen. V svojem programu obeta cesarju zvestobo priseči, pa prisege ne držati t. j. Napoleona vreči. — Razen tega, kandidira v Parizu tudi Ledru-Rollin, drug očiten revolucijonar in sovražnik Napoleonovega samovladarstva.

Španjski minister Topete je odstopil od svojega mesta, ker ni zadovoljen, da večina kortesov hoče mladoletnega vojvoda iz Genuve za kralja.

Iz vzhoda prihaja važna novica, da so se spuntali Beduini pri Bagdadu v Aziji zoper Turke in sicer iz istega vzroka, kakor Bokelji proti naši vladi. Turška vojska nima sreče, ker je bila že dvakrat tepena. — Tako je vse telo turške države bolno, dunajski časopisi pa svetujejo, naj si Avstrija pri tem bolnem možu zaveznika in pomočnika išče.

Razne stvari.

* (Iz Gorice) piše več Slovencev v „Jadr. zarjo“: „Sred našega deželnega zbora je tudi letos počila petarda, — le z razločkom, da ni eksplodirala v spovednici in začetkom, temveč v zbornici sami in h koncu zborovanja. Nasledki so bili, da so zbežali vsi lahoni; osim slovenskim poslancom pa je od strahu vsa korajža v hlačah ostala na njih in našo sramoto, pa na smeh našim sovražnikom. Ta petarda je bila interpelacija gg. poslancev Tonklija in Žigona, zaradi „zedinjenja vseh Slovencev“, in to na zadnji trenutek, kajti ako se ne motimo, bila je to izvrstna taktika, da te reči ni poprej vlada ovohala. „Finis coronat opus.“ Hvala Vam, vrla boritelja! Zaupnico bi Vam podpisali z obema rokama vsi obiskovalci ljudskih shodov, rešila sta Vašo in našo čast, spolnila želje vseh goriških Slovencev. — Ali sta pa vi dva sama zastopnika goriških Slavjanov? za Boga ne! tako daleč ne sme priti. Molčimo o šterih uradnikih, ki so Slovencev že po lanskem „Narodu“ dobro znani, koje za eniške vlada, a za drugi žene in otroci na stol tiše, da opozicijonalno vstati ne morejo. Ali vendar vi ostali štirje neodvisni (mislimo vsaj tako) poslanci bi morali podpirati prvo in glavno točko slovenskega političnega programa. Ali je vam „Slovenija“ le mačeha? Ali so vam tabori, posebno naš Šempaski in Briški, le igrača? Poglavitna naloga našega in drugih političnih društev le lepe fantazije? Sicer so ti gospodje podpirali in določno zahtevali enakopravnost jezikov, res dosegli so, da se bode zapisnik tudi slovenski pisal, da bodo tudi slovenska poročila in teksti postav avtentični, dalje so se tudi izrekli vzajemno z ostalimi Slovani zoper neposredne volitve. — Vse je hvalevredno, ali da niso podpisali „zedinbe Slovenije“ jim ne moremo odpustiti; kajti kar je ribi voda, kar tici zrak, kar človeku srce, — to je slovenskemu narodu „zedinjena Slovenija.“ Kaže nam to vsak list „Slov. Naroda“, to že vsaki šolarček vé.

Toraj bratje in ve goriške občine! pošlite obilo zaupnic našim poslancem dr. Tonkliju in dr. Žigonu s posredstvom pol. društva „Soče“, da bodo naši nasprotniki spoznali, da glas dvojih poslancev je glas narodov, koji za takimi možmi stoji in se ž njimi popolnoma vjema, — podajmo pa tudi ostalim slov. poslancem nezaupnico, kajti delali so proti želji svojih volilcev.“

* (Prestavljen) je iz laškega trga v Wildon g. Jul. Kienzl, c. kr. sodnji pristav. Na Laško že s kraja ni sodil, ker ne ume slovenski; bomo videli, kako bo znal njegov naslednik. Znal gotovo v konduitenlisti, ali v uradnem življenji ...?

* (Ilirska Bistrica na Notranjskem). Ondašnje čitalnice sl. odbor nam naznanja: „Dne 14. t. m. bode v naši narodni čitalnici koncert z besedo. Pri koncertu bode pevala veliko sloveča gospoja blagorodna Galmajer rodom Čehinja, z blagorodnim gospodinom Weisom, kateri tudi slovi kakor izvrsten glaslar v vsakem obziru, ki je tudi rodom Čeh in bil je že kapelnik pri c. k. armadi. — po koncertu ples. — Vstopnina h koncertu je namenjena revežem. Vabijo se tedaj k tej veselici vsi člani čitalnice, pa se tudi nadajamo obilnih gostov, ker bodo imeli priliko slišati našo severno bračo in prožili roko tukajšnjim revežem.“

* (Državni pravdnik v Celji.) Zopet smo tako srečni, da moremo registrirati eno delo pravosodnjega ministerstva: „Wien. Ztg.“ naznanja, da je imenovalo dosedanega namestnika državnega pravdnika v Celji. g. Aleksandra Dullerja za državnega pravdnika ravno tam. Želeti ne moremo, da bi s tem gospodom ne imeli ničesar opraviti, kajti njegov prednik mu je zapustil cel koš tiskovnih pravnih „Slov. Nar.“, ktere pridejo zdaj menda v tok. Zato pa bomo tirjali, da on, ki ima „exoffo“ varovati postavbo in pravico, varuje postavbo in pravico v prvi vrsti sam in da nam ne krči jezikove ravnopravnosti, kakor jo je krčil njegov prednik. Vemo, da je v tekočih naših pravnih gledé jezika že nekoliko zavoženo, in tú upamo, da spravi novi pravdnik pravosodnji voz zopet na pravo pot. Ako pa nas naše upanje moti, potem bomo pač mi začeli svojo pravdo za svoje in narodove pravice. to tem bolj, ker je tudi naš pravdosrednik z nami enega mnenja, da morajo biti naše pravde skoz in skoz slovenske, v pismih in obravnavah. Prvi pro-

tokoli, ki so se z vrednikom „Slov. Nar.“ pisali v tekočih pravnih, so uraden škandal, da jim malo para. Ako hoté može, ki imajo moč v rokah, škandalov še več, nam malo mar, ker škandali ne bodo padali na nas, ampak na nje nazaj — torej se nam jih tudi ni bati. Sicer pa bomo v kratkem še več spregovorili o tej stvari.

* (Rubeljni). Kader nekterim dunajskim dopisnom pojmov zmanjka, prikaže se jim o pravem času kaka nova laž. Tako vé tako imenovana „Tagespresse“, ki je nastala na razvalinah šuntajoče „Debatte“, pisati iz Gradca, da tam cirkulirajo v obilnem številu ruske kopejke najnovejše kovi. Ta ruska srebrnina se je zlasti pokazala, odkar so slovenski poslanci v Gradcu zborovali. Znajdljivi dopisnik s temi kopejki v zvezo spravlja opozicijonalno vedenje slovenskih poslancev. Deželna norišnica štiriska bo sicer mnogo stala, vendar smo tudi mi mnenja deželnega zbora, da se mora zidanje tega zavoda kolikor mogoče pospešiti; in prihodnjemu vodju naj bi se brž ko brž predložilo vprašanje, ali bi ne hotel že pred dogotavljenjem norišnice vzeti v svoje oskrbovanje Tagespresinega dopisnika. Če bi to ne bilo mogoče, naj bi ga vsaj na vrstico deli, kajti s samo marko mislimo, da bi ne bilo opravljeno.

* (V odbor za podporo revnih študentov) na graškem vseučilišču sta izmed Slovencev voljena stud. jur. Oblak in stud. med. Majntinger.

* (Čitalnica v Rojani) pri Trstu napravi v nedeljo 14. t. m. besedo z deklamacijo in igro: „Mlinar in njegova hči.“ K tej veselici odbor uljudno vabi vse slov. rodoljube.

Št. 18.

Razpisani službi.

Mestno šolsko svetovalstvo v Mariboru je v svoji seji 31. okt. sklenilo, da se na mestni dekliski šoli in na šoli v graškem predmestju razpiše službi za dva učitelja-suplenta in sicer na prvi z letno plačo 400 f. in na drugi z letno plačo 250 f. ter prostim stanovanjem. Službi se bode za zdaj oddali začasno (provizorično).

Prosilci naj svoje prošnje s postavnimi spričevali vred, posebno z dokazom potrebne učiteljske sposobnosti najkasneje do 25. novembra t. l. izročé pri mestnem šolskem svetovalstvu v Mariboru.

V Mariboru 4. dan novem. meseca 1869.

Župan kot predsednik mestnega šolskega svetovalca:

Bancalari, m/p.

Zadnje manufakturno blago,

kar ga še imamo, namreč:

blago za obleke, barhenti, zimске rute, suknina, jopiči in plašči,

razprodaja se za vsako ceno v prodajalnici dunajskega blaga,

SCHNEIDER & BETTELHEIM,

gosposke ulice št. 113 v Mariboru.

Najbolje, pa najceneje blago!

Zaloga dunajskih oblačil za moške in ženske

(gosposke ulice št. 113 v Mariboru)

prodaja, ker se bo ta kupčija opustila, vse svoje blago ceneje, kakor je z izdelavanjem vred veljalo.

Cena:

Zimske suknje, poprej 30—40 f., zdaj le 15 do 22 f., najlepše.

Zimske hlače, poprej 9—14 f., zdaj le 5 f. 50 do 8 f.

Lahke gorénje suknje, poprej 15—20 f., zdaj le 8 do 12 f.

Črne salonske suknje, poprej 20—26 f., zdaj le 10 do 18 f.

Črne hlače, poprej 8—12 f., zdaj le 6 do 8 f.

Brezrokavniki (gilets), poprej 3—6 f., zdaj le 2 f. 50 do 4 f.

Otročja oblačila neverjetno cenó.

Za gospoje:

Črne kosmate janke, po 3 f. 20 kr. in draže, **črni kosmati plašči**, po 7 f. in više, **plašči za dež**, nepremočljivi 9 f. in več.

Častito občinstvo prosimo, naj se samo prepriča, da je temu res tako.

Spóštljivo

Schneider & Bettelheim.